

88/2008. (VI. 18.) AB határozat

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 301/2007. (VIII. 23.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

I.

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a hitelesítési eljárás magánszemély kezdeményezője kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 301/2007. (VIII. 23.) OVB határozata ellen. Az OVB vitatott határozatában megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepel: „Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarországon legyenek minél hamarabb előrehozott országgyűlési választások?”

Az OVB határozata indokolásában megállapította, hogy az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés *d)* pontja szerint az országgyűlési képviselők általános választását a köztársasági elnök tűzi ki, a kérdés tehát nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe, s ez ellentmond az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdése előírásának.

A kifogás 2007. szeptember 2-ai keltezéssel 2007. szeptember 2-án érkezett meg az OVB-hez, 2007. szeptember 3-án pedig az Alkotmánybíróságra. Tekintettel arra, hogy az OVB határozat közzétételére 2007. augusztus 29-én került sor, a határidő 2007. szeptember 13-án járt le, az OVB határozata ellen benyújtott kifogás a törvényes határidőn belül érkezett.

A kifogásban kifejtett álláspont szerint nem megalapozottak az OVB határozatnak az indokai. Az indítványozó véleménye szerint egyrészt a kérdés nem az előrehozott országgyűlési választások kitűzésére irányul, hanem arra, hogy az emberek szeretnének-e előrehozott választásokat, elégedettek-e a Kormány munkájával, másrészt egy esetleges sikeres népszavazás eredménye az Országgyűlés feloszlása lenne, amit - véleménye szerint - az Alkotmány 28. § (2) bekezdése lehetővé tesz, vagyis a kérdés az Országgyűlés hatáskörébe tartozik. Egy esetleges további - az OVB által fel nem hozott - érvre is kíván reagálni az indítványozó, miszerint az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *e)* pontja értelmében nem lehet népszavazást kezdeményezni az Országgyűlés feloszlásáról. Véleménye szerint a fenti kérdés nem a feloszlásról, hanem a feloszlásról rendelkezik, ezért nem ütközik az Alkotmány idézett rendelkezésébe.

II.

Az Alkotmánybíróság az OVB határozata ellen benyújtott kifogást az alábbi rendelkezések alapján vizsgálta meg:

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”

„28/C. §

(...)

(2) Országos népszavazást kell tartani legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére.

(3) Ha az országos népszavazást el kell rendelni, az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.

(...)”

„30/A. § (1) A köztársasági elnök

c) kitzúzi az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek általános választását, valamint az európai parlamenti választás, továbbá az országos népszavazás időpontját.”

2. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) érintett rendelkezései:

„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt - hitelesítés céljából - be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,

(...)”

3. A Ve. érintett rendelkezései:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet - az Alkotmánybírósághoz címezve - az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III.

A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § *h*) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. A kifogás előterjesztője utal egyrészt az Országgyűlés feloszlására, másrészt a feloszlására. Az Alkotmány 28. § (2) bekezdése alapján az Országgyűlés kimondhatja feloszlását megbízatásának lejártá előtt is. Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *e*) pontja viszont kimondja, hogy nem lehet országos népszavazást tartani az Országgyűlés feloszlásáról. A kifogás előterjesztője ezen kívül utal az Alkotmány 28. § (3) bekezdés *a*) pontjára is, amely lehetővé teszi új országgyűlési választások kiírását négy éven belül is. A hivatkozott alkotmányi rendelkezés valóban tartalmazza ezt a lehetőséget, de azzal a megszorítással, hogy a feloszlásra csak akkor kerülhet sor, ha az Országgyűlés tizenkét hónapon belül legalább négy esetben megvonja a bizalmat a Kormánytól. A feloszlás jogköre a köztársasági elnököt illeti meg. Az Alkotmánybíróság az Országgyűlés feloszlásával és feloszlásával

kapcsolatos kifogásról megállapította, hogy az országos népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem ezekre, hanem az előrehozott országgyűlési választások kiírására irányul.

Az Alkotmánybíróság a 301/2007. (VIII. 23.) OVB határozattal összefüggésben megállapította, hogy az országos népszavazásra irányuló kérdés, mely szerint „[e]gyet-ért-e Ön azzal, hogy Magyarországon legyenek minél hamarabb előrehozott országgyűlési választások?” nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe, ezért a kérdés nem felel meg az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdésében megfogalmazott követelménynek. A választások kiírásának jogköre a köztársasági elnököt illeti meg az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés *d*) pontja (országgyűlési képviselők általános választása), valamint az Alkotmány 28. § (3) bekezdés *a*)-*b*) pontok (országgyűlési képviselők rendkívüli választása) alapján.

A kifejtettekre tekintettel - az Nsztv. 10. § *a*) pontjában foglaltak alapján - az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az OVB érdemben helyes indokok alapján jogszerű döntést hozott, amikor az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés hitelesítését megtagadta. Ezért az Alkotmánybíróság a kifogást elutasította, s ennek megfelelően - a Ve. 130. § (3) bekezdésében foglalt jogkörében eljárva - a 301/2007. (VIII. 23.) OVB határozatot helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke, előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró